

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 451275

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) XII (7)

BUENOS AIRES, 23. SEPTEMBRA (SEPTIEMBRE) 1954

No. (Štev.) 37

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Varčevanje

Ta beseda neprijetno zveni. Varčevalci so po vsem svetu, zlasti pa pri nas, doživeli huda razočaranja. Prva svetovna vojska in z njo nastalo razvrednotenje denarja je zadala smrten udarec rentam in rentnikom, ki so se naenkrat spremenili v berače. Beračijo, ki smo jo rešili, je zadel nov udarec ob naši vključitvi v Jugoslavijo, ki nam je za borne avstrijske kronice plačala samo četrtino dejanske vrednosti v dinarjih. Kar so ljudje nahranili v desetletju po vojni, je zamrznilo po hranilnih zavodih v času gospodarske krize in laže je bilo denar priberati, kakor pa svojega dobiti v hranilnici. Ko je prišel Lah, je zopet premenjal naše dinarčke v svoje rahlične lire, pri čemer smo izgubili 61 odstotkov. Kar je ob koncu vojske še ostalo, je pobral Tito, bolj radikalno, kakor katerikoli drugi. Zdi se, da so še najbolj prav imeli tisti, ki so vse sproti zabunkali in jim ne eden, ne drugi ni imel kaj vzeti.

Kdor je leta 1914 imel nahranjenih 100 kron, je za ta denar lahko kupil kravico. Šest let pozneje je imel, ne veste obresti, 25 dinarjev: kupnino za eno kokoš. Lah nam je za ta denar v lirah dal komaj še liter petijota. Po “osvoboditvi” pa ti nova zamenjava ne pusti niti toliko, da bi bilo dovolj za znamko, če hočeš pisati ljubemu maršalu za novo leto. Kdo bo še varčeval?

Kljub vsemu temu bo treba še varčevati. Varčevanje je gospodarstvo malega človeka. Bogatinom ni treba varčevati. Oni kupčujejo, špekulirajo, investirajo. Njihov denar ima vsak dan mlade. Pravijo, da je le do prvega milijona teško priti, naprej gre kar samo. Človek, ki je kot uradnik ali delavec odvisen od dnevnega ali mesečnega zaslužka, čuti vsak dan, da mu je zaslužek odmerjen tako skopo, da komaj rine od plače do plače. Izostanek enega šihata že lahko poruši gospodarsko ravnotežje. Sto med nami jih je, ki bi radi začeli kaj drugega: trgovino, obrt, gostilno ali kaj podobnega. Vedo, da bi uspeli, pa jim manka potrebnega kapitala. Vsi lepi načrti za bodočnost se zrušijo ob tem neprehodnem zidu. Edison, Ford, Rockefeller in mnogi drugi so bili v začetku prvega milijona v podobnih težavah. Rešili so navidezno nepremagljive težave s tem, da so začeli varčevati in to takrat, ko niso ničesar imeli. Začeli so po znanih pregovorih: Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Pa so uspeli.

Varčevati je treba znati; vsako znanje se pa priuči. Vzgoja k varčevanju bi morala imeti med šolskimi predmeti ugodno mesto. Po vsem svetu se že obdaja “dan varčevanja” enkrat na leto. Mi ga imejmo vsak dan, kajti le takrat bomo imeli uspeh.

Varčevanja je več vrst.

Prva je: omejitev nepotrebnih izdatkov. Če če zvečer analiziramo naše dnevne izdatke, bomo lahko ugotovili, da smo le marsikaj po nepotrebnem izdali: morda smo za kuhinjo nakupili preveč, ali pa nepotrebne stvari, ki so šle potem v smeti, morda smo naselili v trgovini lepim besedam in kupili stvar, ki je neobhodno ne potrebujemo, češ, bo kdaj prav prišla, morda sem ga zvrnil kozarec, ko ga nisem bil prav nič potreben, morda sem kupil še tretji zavojček cigaret, čeprav sta mi že prva dva pošteno razpraskala grlo. Saj to so malenkosti, če pa te malenkosti pomnožimo s 365 se nabere že čedna vsotica, ki pomnožena s šest ali sedem pove, koliko smo mi v letih našega novega življenja po nepotrebnem izdali. Omejimo izdatke ob takozvanih slovesnih prilikah. Če imaš god, ne naliž gostov tako, da jim nazadnje še zamaška nimaš kam postaviti. Pri poroki, botrinji in birmi ali prvem obhajilu ni treba, da je vse najbolj nobel. Skušaj nadomestiti nepregledno vrsto jedil z manjšim številom, pa tista dobro in okusno pripravljena in drage kaprice najnovejše mode nadomesti z dobrim okusom. Ne kupuj dragih igrač svojim otrokom in ne poklanjaj dragih daril svojim prijateljem, ki jih s tem lahko spraviš v zadrego. Druga stopnja varčevanja je nalaga-

nje prihrankov za prihodnje dni. Kdor nima zaupanja v denarne zavode ali poštno hranilnico, naj denar pametno investira v obliki posojila zanesljivi osebi, v stavbno parcelo, morda v nakup delnic solidnih podjetij, ki dajejo primerne dividende itd. Samo nikar ne denarja hraniti v nogavicah ali ga nositi v žepu s seboj. Marsikoga so že olajšali nepridipravi za vse, kar je imel prihranjenega.

Poseben način varčevanja je plačevanje obrokov. To prav gotovo ni iznajdba varčevalcev, marsikdaj jim pa zelo prav pride. Danes ti res že vse ponujajo na obroke: parcelo, hišo, avtomobil, ledenico, televizijski aparat, obleko. Celo pokopati se lahko daš na mesečne obroke. Kdor se mesečnega obročnega plačevanja po pameti posluša, plača

BORBA ZA KONTROLO EVROPE

Ko je bila sestavljena in podpisana pogodba o Evropski obrambni skupnosti, je prevladovalo naziranje, da so se zahodne evropske države sporazumele za takšno vojaško in politično skupnost, ki bi vsem članicam dala popolno zavest zaupanja — vojaške sile, ki bi bile skupne, bi bile pod skupnim poveljstvom, poznejše politično zedinjenje pa bi pripravljala zasedanja posebnega evropskega parlamenta, ki se sicer že tako nekaj let shaja v Strasburgu, vendar do sedaj še nima druge oblasti kot samo posvetovalno. V skupnem vrhovnem poveljstvu bi bile vse članice zastopane na temelju popolne enakopravnosti, francoski in nemški častniki bi se v tem skupnem poveljstvu shajali tako, da bi moralo med njimi vzkliti lepo občutje solidarnosti, ki bi bilo nato čez nekaj let gotovo najboljši temelj za popolno odpravo vseh razlogov nezaupanja in strahu med tema dvema največjima evropskima narodoma, ki sta obenem tudi temelj za vse nadaljnje delo evropskega zedinjevanja. Toda v deželi, kjer je bilo vedno toliko pogojev za širjenje idej o občestvu narodov, o federaciji Evrope — Franciji se je dvignil najhujši val proti tistem, kar bi se v Evropi imenovalo “supranacionalno — nadnarodno”. Tisti, ki so vedno zagovarjali misel, da se morajo njih politične ideje razširiti po vsej Evropi, da mora biti Evropa domovina napredka in miru v svetu — levičarji in framasoni so bili glavni grobokopi zamisli o zedinjeni Evropi.

Ko je tako ta zamisel sedaj zaenkrat propadla, so v Franciji postali najbolj glasni v tej smeri, da je treba Evropo spraviti pod posebno kontrolo. Ker ni bilo pričakovati, da bi mogla Nemčija pristati samo na francoske pogoje o tej kontroli nad Evropo, so v Parizu sedaj krenili v to smer, da je treba evropske države tako povezati med seboj, da se bodo med seboj kontrolirale, da bodo nadzirale vojaško in strateško važno industrijo vseh članic take evropske aliance, ki je dejansko poslednje ne bi vezale skupaj nič drugega kot medsebojno nezaupanje. Tista Evropa, ki je bila po l. 1945 tako voljna za nadnarodno rešitev vseh svojih problemov in ki se je tedaj usmerjala k uresničenju Zedinjene Evrope, je sedaj krenila v čisto obratno smer — po mnenju Francije se mora Evropa organizirati tako, da bo predvsem poskrbljeno zato, da bo Nemčija trdno ostala v mejah karantene.

ALI BO NEMČIJA TAKO KONTROLO SPREJELA?

Ko se je konferenca v Bruslju končala, je med najbolj razočaranimi in užaljenimi bil gotovo kancler Adenauer. Ko se je vrnil v Bonn, je v svojih izjavah krenil iz okvira rezerviranosti in izrekel nekaj zelo pikrih besed na račun Francije in njenega predsednika vlade Pierre Mendesa Francea. Ko je šel nato reševati volitve v Schleswig Holstein, je v svojem govoru moral postati še bolj radikalen, ko je terjal, da Nemčija ne bo več mogla dolgo čakati na svojo polno suverenost in na konec okupacije. Dasi je

sicer krvave obresti, vendar pa je prisiljen svoje mesečne izdatke primerno prikrojiti, da mu ostane koncem meseca še za obveznost. Marsikoga je ravno ta trda šola privedla do sklepa, da se da z dobro voljo le nekaj prištediti.

V gospodarstvu, tudi zasebnem, moramo vedno z enim očesom gledati v bodočnost. Ta je vedno negotova. Zaradi te negotovosti moramo v dneh, ko nam je mogoče ukreniti vse potrebno, da se bomo izognili presenečenjem, ki lahko pridejo.

Zatorej varčujmo. Varčevanje pa ne sme biti nespametno. Stradanje ni varčevanje, trdosrčnost do reveža tudi ne. Pomoč kulturnim in verskim ustanovam, tisku, društvom itd nam pa našega varčevalnega načrta ne bo spravila iz ravnotežja, kajti, kar daš v te namene, ni zapravljanje, ampak plodonosno nalaganje zase in za svoje.

skušal nakazati radikalnejšo smer svoje politike, ki naj bi vplivala na volilce, je kršč. dem. koalicija vendar pri teh volitvah že doživela občuten udarec. Nemško javno mnenje je zaradi neuspehov v zunanji politiki razočarano in prehaja v tabor opozicije.

Ko sedaj iz Pariza ponujajo neko novo evropsko koalicijo, ki naj bi slonela predvsem na organizaciji kontrole Evrope, se v Nemčiji to nerazpoloženje proti Adenauerju verjetno ne bo poglelo. Odslej bodo v Nemčiji na te načrte mogli gledati kot na sredstva, ki bodo v bistvu za Nemčijo žaljiva.

V Franciji menijo, da je sedaj glavno, kako dobiti nemško orožništvo (to je sedaj že sprejeto kot neizbežno) in nemško vojno industrijo pod kontrolo. Ker bi pa bila kontrola samo nemške vojske in industrije nemogoča, predlagajo tudi v Franciji poseben del svojega ozemlja, ki bi bil tudi pri njih pod tako evropsko kontrolo. Ko je te dni Mendes France v Strasburgu ta načrt razvijal, je dodal, da bi francoski parlament še letos tako pogodbo o skupni kontroli sprejel in ratificiral. Torej naj sedaj ostalih osem držav, (ZDA, Anglija, Kanada, Belgija, Nizozemska, Luksemburg, Nemčija in Italija), ko se bodo dne 28. septembra sešle na konferenco v Londonu, ta predlog vpoštevajo tako, da bi bilo Franciji zadoščeno.

ALI JE KONTROLA MOGOČA?

Po prvi svetovni vojni so v mirovni pogodbi Nemčiji prepovedali oboroženo silo in za tisto majhno armado, ki je bila določena za vzdrževanje miru in reda v Nemčiji (100.000 mož), so določili posebno mednarodno komisijo, ki jo je nadzirala. Toda brezposelni nemški generali in oficirji so si kmalu našli možnost, da so se šli lahko naprej vežbat in pripravljat za prvo priložnost, ki se bo nudila. Nemški generali in oficirji so odšli kot instruktorji po vsem svetu, največ jih je pod generalom von Secktom odšlo v sovjetsko Rusijo in na Kitajsko, kjer so postali instruktorji in vojaški svetovalci tamošnjih štabov. Seveda je gen. von Seckt poskrbel, da je bilo teh oficirjev vedno premalo in tako je iz Nemčije odhajalo vedno tako število novih moči, da je bilo potem dovolj oficirjev in generalov, ko je Hitler po l. 1931 ustanavljal svojo vojsko.

Danes je le malo nemških častnikov po raznih izvenevropskih državah. Zanje ni bilo po drugi vojni toliko zanimanja, ker so po Nemčiji vsi lovili znanstvenike, ki so bili potrebni za moderno oboroževanje zlasti v Rusiji, pa tudi v ZDA. Dočim izvoz vojaškega kadra tokrat ni več tolikšen, je pa zato tem večji in pomembnejši izvoz nemškega industrijskega potenciala. Porurje in Porenje sta danes industrijsko močnejše opremljena, kot pa sta bila pod Hitlerjem. Ta industrija že danes izdeluje potrebščine za oboroževanje drugih držav, ker pa se v nekaterih vojaško važnih panogah še ne sme uveljavljati, so nemški industrijalci krenili drugam — danes se gradijo ogromne nemške tovarne zlasti v Indiji in v Južni Afriki. Seveda velja, da bo

Superó los 3.000 millones de pesos en depósitos líquidos acumulados al 16 del actual la Caja Nacional de Ahorro Postal

Informa el Ministerio de Finanzas de la Nación que, el día 16 del corriente, la Caja Nacional de Ahorro Postal ha superado la notable suma de tres mil millones de pesos en concepto de depósitos líquidos acumulados. La cifra, que pone un nuevo jalón en la marcha del ahorro popular, tiene toda la elocuencia de su extraordinaria magnitud para demostrar a qué niveles ha llegado el espíritu ahorrista de la gran mayoría del pueblo trabajador argentino.

Cabe destacar, como índice del bien-

estar y holgura económica de que disfruta el pueblo trabajador, que para totalizar los primeros mil millones de pesos de ahorro acumulado, la Caja tardó 34 años y 4 meses; para alcanzar los segundos mil millones 3 años y 4 meses, y para integrar los terceros mil millones, solamente 1 año y 10 meses.

Todo esto es — sin duda alguna — el resultado feliz de la difusión de los principios del Segundo Plan Quinquenal, obra concebida y realizada por el general Perón.

Nad tri milijarde hranilnih vlog v Poštni hranilnici

Zvezno finančno ministrstvo je objavilo sporočilo, da so hranilne vloge v Poštni hranilnici na dan 16. septembra t. l. občutno presegle višino treh milijard pesov. Ta številka predstavlja važen moment v razvoju ljudskega varčevanja in z vso zgovornostjo priča o izrednem smislu za varčevanje pri večini delovnega ljudstva.

Povdariti je treba kot merilo za življensko raven in blagostanje delovnih slo-

jev dejstvo, da je Poštna hranilnica potrebovala polnih 34 let in 4 mesece, da je hranilnih vlog nabrala za prve tisoče milijonov pesov, za dosego prvih treh milijard pesov pa samo 1 leto in 10 mesecev.

Vse to je brez dvoma rezultat razširitve določil II. Petletnega gospodarskega načrta, ki ga je sestavil in tudi izvajal general Perón.

IZ TEDNA V TEDEN

USA: Foster Dulles je po vrnitvi iz Bonna in Londona ponovil svojo zahtevo po čimprejšnji oborožitvi Zahodne Nemčije zaradi obrambe Evrope pred komunistično napadalnostjo. — Stalni ameriški delegat pri ZN Cabot je objavil oster napad na komunistično Kitajsko zaradi njenih “roparskih napadov” na ladje svobodnih narodov. Cabot v svojem članku navaja 39 takih napadov komunistične Kitajske, za katero pravi, da stalno ogroža in izvaja pritisk na svobodne narode.

BRAZILIJA: Časopisje napada biv. predsednika občine v Rio de Janeiro generala Mendes de Moraes-a in brata pok. predsednika Benjamina Vargasa ter ju označuje kot glavna krivca za svoječasi atentat na časnika Lacerdo. — Komunistična stranka v Braziliji je prepovedana, zato se komunistični kandidati skušajo vtihotapiti na liste raznih drugih strank. Volilna oblast v Sao Pablo je zavrnila že več kandidatov, za katere je ugotovila, da pripadajo komunistični stranki.

CHILE: Predsednik general Carlos Ibañez je podpisal odredbo, s katero je vlada proglasila stanje pripravljenosti skoro na vsem republiškem področju zaradi velikih stank v rudnikih bakra in kom. rovarjenja. Predsednik Ibañez je

ta industrija služila predvsem industrializaciji Indije in Južne Afrike in drugih predelov Azije in Afrike — toda kaj vse lahko nastane iz teh žarišč nemškega graditeljstva in bogastva v dobi, ko bo v slučaju konflikta bolj odločal industrijski kot pa zgolj vojaški potencial. Kakor so po l. 1918 nemški generali odhajali drugam, da so tam vežbali svoje bodoče kadre, tako se že sedaj nemška industrija zateka drugam, da si tam pripravi kadre, ki bodo mogli nastopiti doma takrat, kadar jih bo nova zedinjena Nemčija poklicala.

TEKMA MED ANGLIJO IN ZDA

Mendes France je zato po končanih bojih v Indokini pravilno nakazal, kje je sedaj Ahilova peta Francije, ko je napovedal velike gospodarske reforme in modernizacijo vse francoske industrije. Tudi je možno, da bo Francija morala graditi velik del te industrije tudi izven Evrope (v severni Afriki) in bo tako ta del industrije lahko ušel bodoči “evropski kontroli”.

Toda prav v teh dneh sta obiskala Evropo Eden in Dulles, oba predstavnika dveh naziranj o tem, kako se naj Evropa poveže, da ne bo zašla pod kontrolo Rusije in da se ne bo znašla v preveliki razklanosti, ki bi lahko izvala invazijo z vzhoda.

Ko je Eden opravil svojo misijo v evropskih prestolnicah, je prišel v Evropo

Dulles. Šel pa je samo v Bonn in London. V Bonnu je podprl stališče Adenauerja, ko mu je obljubil, da bodo ZDA za popolno suverenost Nemčije in naglo oborožitev nemške vojske, v Londonu pa je pristal na to, da se bo ZDA udeležila evropske konference, “ki jo je Eden pripravil s svojim potovanjem in ki se bo začela drugi teden dne 28. septembra. S to konferenco so pohitili, ker bo v prvi polovici oktobra konferenca NATO, ki bo morala obravnovati problem evropske varnosti, ako na evropski konferenci ne pride do sporazuma.

Razlika med ameriškim in angleškim stališčem se nakazuje v tem, da v Londonu menijo, da bo prišlo do sporazuma, ki bi dostojno rešil prestiž Nemčije v Evropi, ZDA pa računajo na oklevanje Francije in zato menijo, da bi morala Nemčija čimprej preiti v NATO in bi tako postala enakopravna članica najmočnejše evropske in atlantske obrambne koalicije. Ker pa more Francija tak priključek Nemčije v NATO preprečiti s svojim vetom, računajo, da bo nazadnje prišlo do sklenitve posebnih alians ZDA in Anglije z Nemčijo samo.

Seveda bi to moglo izzvati nato popolen preokret v francoski zunanji politiki, ker bi se moglo izpolniti, kar se že tako dolgo napoveduje, ko se navaja, da bi se druga kontrola nad Nemčijo zvarila tako, da bi se Francija in Sovjetska Zveza povezali v koalicijo.

SKUPNO ROMANJE SLOVENSkih IZSELJENCEV IZ VESTFALIJE IN NIZOZEMSKÉ V KEVELAER

Recklinghausen, 12. sept.

Ob holandsko-nemški meji leži blizu reke Rena znamenita Marijina božja pot Kevelaer, ki slovi ne le po vsej Zapadni Nemčiji, temveč tudi preko njenih meja, zlasti med bližnjimi Holanci, ki pridno zahajajo na to božjo pot zlasti ob večjih Marijinih praznikih. Kevelaer je nekako Brezje slovenskih izseljencev po Vestfaliji in na Holandskem, ki prihajajo skoro redno vsako leto na skupno romanje, da tako na zunanji način izrazijo svojo versko pa tudi narodno zavest. Na letošnji Marijin praznik njene rojstva, 12. sept. so poromale v Kevelaer velike množice ljudstva iz Nemčije in Nizozemske. Iz vseh bližnjih in oddaljenejših mest so pripeljali posebni vlaki in avtobusi romarje, da se udeležijo slovesnosti Marijanskega leta. Slovenski izseljenci so organizirali tudi svoje posebno letno romanje in sicer v dveh skupinah, ki sta se združile v Kevelaeru v eno samo.

Prva skupina je bila sestavljena iz "Nemških" Slovencev iz Vestfalske, v glavnem iz Gladbecka, četudi so bili med njimi Slovenci iz Düsseldorfa, Frankfurta in drugod. Ti so se pripeljali v dveh posebnih avtobusih pod vodstvom g. Jožefa Dobravca, medtem ko so Slovenci iz bližnjih holandskih krajev prišli v Kevelaer s tretjim avtobusom in z njimi tudi č. g. Nande Babnik. Že v soboto popoldne pa je prišel sem tudi č. g. T. Tensundern, župnik in duh. svetnik iz Recklinghausena, Nemec po rodu, a Slovence po srcu, ki ima na skrbi dušno pastirstvo nad slovenskimi izseljenci v Nemčiji, ki je pripravil vse potrebno, da so mogli Slovenci imeti vse svoje slovesnosti nemoteno od drugih in so poleg Nemcev in Nizozemcev tvorili tretjo narodno skupino.

Z zastavami društev sv. Barbare so prispeli Slovenci v procesiji v milostno kapelo Marijino, da imajo tam svojo skupno sv. mašo, ki jo je opravil g. N. Babnik. Ravno, ko je ljudski zbor zapel tisto tako znano pesem "Pred Bogom pokleknimo", sem tudi jaz dospel v kevelaerske cerkev, na svojem potovanju po Evropi. Tokrat iz švedske in naravnost iz Danske in zato me je to nenadno slovensko petje v cerkev še tem bolj ganilo. Po evangeliju je stopil na prižnico g.

Tensundern ter je najprej v nemščini povedal vsem romarjem, da je to slovenska maša ter razložil navzočim, od kod so Slovenci, koliko jih je in, da kjer koli se nahajajo, so in ostanejo vedno Marijin narod.

Nato je imel lep nagovor v čisti slovenščini. Med drugim je naglašal, da je bilo v Kevelaeru ravno pred 20. leti navzočih nad 1500 Slovencev, skupno z lavantinskim škofom, že umrlim dr. Ivanom Tomažičem in kanonikom dr. Mirtom. Nato se je spomnil Slovencev raztepenih širom sveta, ki se povsod zatekajo pod Marijino vrstvo, bodisi, da je to v ZDA v Lemontu, bodisi v Heerlenu, ali pa v Lujanu v Južni Ameriki. Marija je trpela, slovenski narod mora tudi trpeti, ker je Marijin narod. Marijo častimo, ker je mati božja in kot je bila Marija vedno pokorna dekla Gospodova, moramo biti tudi mi vedno pokorni Bogu. Marija naj nam bo za vzgled na tem križevem potu, skozi katerega mora slovenski narod, in prosimo Jo ob tej priliki, da nam izprosi milost, da spoznamo voljo božjo, da ostanemo Njemu zvesti. Končal je svoj govor s prošnjo, da vsi zmolijo skupaj z njim Zdravo Marijo za vse Slovence doma in po svetu.

Po maši je bil lep pomenek med posamezniki znanci in ob dveh popoldne so Slovenci skupno opravili zopet pobožnost sv. križevega pota, nakar smo se zbrali v dvorani. Tu sem imel krajše predavanje, bolj domač pomenek o tem, kako žive Slovenci v Buenos Airesu in v Argentini. Škoda, da ni bilo več časa na razpolago, ker ob petih popoldne je bila zaključna slovesnost s petimi lavrantskimi litanijami in blagoslovom, ki ga je podelil g. Babnik, nakar smo se pričeli pripravljati k odhodu. Vsak na svoj kraj nazaj, le midva z č. g. Tensundernom sva napravila izjemo: on naravnost v Španijo preko Pariza, in jaz pa k njemu v Recklinghausen, da se tam nekoliko odpočijem od potovanja. V avtobusu, kjer sem se vozil skupaj s Slovenci iz Gladbecka, so mi ponovno naročevali naj pozdravim ob povratku v Buenos Aires, vse Slovence tam doli. Mišlim, da bom najbolje mogel storiti to po "Svobodni Slovenije", kar z veseljem storim.

Dr. St. Mikolič

ZAKONSKI OSNUTEK O PRIDOBIVANJU ARGENTINSKEGA DRŽAVLJANSTVA

V smislu določil čl. 31 Ustave in določil II. petletnega gospodarskega načrta, je argentinska vlada predložila senatu zakonski osnutek o nacionalnosti, državljanstvu in naturalizaciji.

Prvi člen tega zakonskega načrta govori o argentinski narodnosti, drugi pa o argentinskem državljanstvu.

Izvajanje državljanskih pravic pri rojenem Argentincu nastopi z dopolnitvijo 18. leta, pri naturaliziranih Argentincih pa šele 5 let potem, ko so po dopolnjenem 18. letu pridobili argentinsko državljanstvo. Argentinsko državljanstvo izgube rojeni Argentinci, če izdajo republiko, če v vojnem času dezerтираjo, če sprejmejo državljanstvo kake druge države in tisti, ki brez takošnjega obvestila državne vlade sprejmejo kake počastitve ali odlikovanja od tujih vlad.

Državljanstvo po naturalizaciji je mogoče dobiti na dva načina ali prostovoljno ali pa nastopi avtomatično. Tujci, ki prebivajo na argentinskem področju neprekinjeno dve leti in izpolnjujejo vsa predpisana zakonska določila, lahko zaprosijo za podelitev argentinskega državljanstva. Avtomatično pa zadobe državljanstvo tujci, ki žive na argentinskem državnem področju že neprekinjeno pet let, če niso kaki zadržki kot n. pr. da nimajo nobenih sredstev za življenje, da niso na dobrem glasu ali so državljani države, ki je z Argentino v vojni ali če se predajajo poslom, ki so v nasprotju z določili 15 in 21 Ustave.

Za pridobitev državljanstva je pristojen Registro Nacional de las Personas. Tujci, stari nad 18 let in manj kot 70 let z več kot petletnim neprestanim bivanjem na argentinskem državnem področju se bodo morali javiti omenjenemu Registro Nacional de las Personas v ro-

ku, ki ga bo določila vlada, da jim bo podeljeno argentinsko državljanstvo. Če pa argentinskega državljanstva ne bi hoteli sprejeti, bodo pa morali to izrečno izjaviti. Za mladoletnike pod 18 letom lahko zaprosijo za državljanstvo njihovi starši ali zakoniti zastopniki. Tisti, ki se ne bi prijavili v določenem roku Registro de las personas bodo kaznovani z zaporno kaznijo od 10 do 60 dni. Če pa tudi po prestani kazni ne bi izvršili svoje prijave, jih bodo oblasti smatrale, da so prišli protizakonito v Argentino.

Zakonski osnutek izrečno navaja, da na podlagi določil zakona šte. 346 pridobljeno državljanstvo avtomatično podeli prisilcu tudi argentinsko nacionalnost.

Gornji zakonski osnutek predvideva, da bomo tudi vsi slovenski novonastavljeni, ki že pet let prebivamo v Argentini, postali argentinski državljani, ne da bi bilo treba vlagati posebej prošnje za državljanstvo. Argentinskega državljanstva samo tisti ne bo dobil, ki bo izrečno izjavil, da tega državljanstva ne želi sprejeti.

To se bo zgodilo tedaj, ko bosta zakon sprejeli obe zbornici in ko bo stopil v veljavo.

Zakonski osnutek o argentinskem državljanstvu in naturalizaciji ima v vsem 26 členov.

NAROČITE IN PLAČAJTE ZBORNİK-KOLEDAR Svobodne Slovenije za leto 1955

v prednaročilu za 43.— pesov.

Prednaročila in predplačila sprejemajo:

1. Pisana Društva Slovencev, Víctor Martínez 50, Bs. Aires
2. Casa Boyu, Olazabal 2338, Buenos Aires
3. Santería y Papelería "Santa Julia", Víctor Martínez 39
4. G. Ivan Lužovec, slovensko zemljišče v Lanusu
5. Fotoateljé Lojze Erjavec, Alvarado 350, Ramos Mejía
6. Gdč. Renata Ašičeva, Méjico 5271, Villa Martelli
7. G. Pavle Homan, Temple 2147, J. D. Perón (ex Munro)
8. G. Miro Kováč, Almeyra 530, San Martín

KAKO GLEDA EVROPA JUGOSLAVIJO

V začetku letošnjega leta je objavila ženevska "Ekonomska komisija za Evropo" (pri Združenih narodih) izčrpno študijo evropskega gospodarskega stanja. Knjiga je vzbudila znatno zanimanje in tudi precej živahno razpravljanje ter proteste onih, ki se čutijo prizadete ob resda neobičajni objektivnosti, ki preveva ta pregled. Med onimi, ki ogorčeno protestirajo je tudi jugoslovanska strokovna revija "Ekonomska politika," ki izhaja v Beogradu.

Jugoslavija to pot ni bila priključena "komunistični" Evropi, ampak jo obravnavajo v le za spoznanje bolj častitljivi družbi Španije, Portugalske, južne Italije, Grčije in Turčije. Vse to so dežele, ki predstavljajo, kot naglašja EKE, poseben problem zaradi svoje agrarne preobljudenosti, nizke stopnje industrializacije, zunanje primanjkljaja, nepismenosti in splošne zaostalosti.

Malokateri revež je sam kriv svoje bede; toda kar se Jugoslavije tiče, naglašajo v tem pregledu, da je to dežela z velikim naravnim bogastvom, v kateri bi po vseh pravih moralo vladati vsaj zmerno blagostanje.

Temu pa žal ni tako; kakor vsi sami dobro vemo.

EKE zlasti poudarja nizek donos obdelane zemlje na hektar (2,5 akra). Tako na primer na Holandskem pridelajo 36 kvintalov pšenice na hektar, v Jugoslaviji pa samo 11 kvintalov. Neugodna je primerjava z bolj razviti deželami Zahodne Evrope tudi v vseh drugih pogledih. Tako znaša umrljivost otrok letno 140 na 1000 (isto kot pred vojno), v Veliki Britaniji pa samo 31 (pred vojno več kot 50).

Medtem ko je bil v veliki večini držav dosežen pomemben napredek, je ta v Jugoslaviji pogostoma izostal. Pridelek po hektarju je sedaj manjši kot pred vojno in tudi celotno obdelano zemljo je za 9 odstotkov manj. Ker se je prebivalstvo od leta 1939 sem povečalo za skoraj dva milijona, je agrarna preobljudenost hujša kot kdajkoli in pomeni enega glavnih problemov jugoslovanskega gospodarstva. Res je, da se je število industrijskega delavstva podvojilo in da znaša danes nekaj več kot 600.000, toda ta dvig je celo manjši kot na primer v Turčiji ali v južni Italiji. Res je, da je težke industrije sedaj mnogo več kot pred vojno in da so bili doseženi znatni uspehi zlasti pri proizvodnji jekla, tovarniških strojev in zlasti turbo-generatorjev ter druge elektroindustrijske opreme. Toda v marsikaterih bistveno važnih industrijskih vejah, posebno onih, ki skrbje za običajnega potrošnika, je stanje znatno slabše kot pred vojno. Vzemimo na primer tekstilije in obutev. Iz statističnih podatkov v tem pregledu — in vse te številke je dala na razpolago sama jugoslovanska vlada — je

razvidno, da je pred vojno prišlo na osebo povprečno 2,5 kg bombažnih in 0,8 kg volnenih tkanin; v letu 1951 (ki je zadnja navedena letnica) pa samo 2 kg odnosno 0,6 kg. Leta 1939 so v Jugoslaviji izdelali 6.900.000 parov čevljev; leta 1953 pa samo 4.500.000 parov.

Najbolj obžalovanja vreden je velik padeč povprečnega uživanja kalorij. Pred vojno je Jugoslovan povprečno zavžil več kot 3000 kalorij na dan, torej več kot prebivalec marsikatero druge evropske države. V letu 1951 pa samo 2700. Naj pripomnim, da je v nekem drugem poročilu Združenih narodov, ki je bilo objavljeno letos februarja, navedeno, da znaša povprečno število dnevnih kalorij na osebo v Jugoslaviji celo samo 2500 (l. 1952), kar je najnižja stopnja v Evropi.

Pregled zelo zanimivo razčlenjuje tako imenovano "dobo nadrobnega državnega planiranja", ki je trajala od 1947. do 1951. S tem grandioznim načrtom so hoteli v petih letih povečati industrijsko proizvodnjo za skoraj petkrat v primerjavi s predvojno. Poljedelstvu so pa namenili 20% povečanje. Seveda niso dosegli niti prvega niti ne drugega cilja. Načrt je popolnoma propadel, kot ugotavlja EKE, vsled "tehničnih pomanjkljivosti, vremenskih neprilik in predvsem zaradi tega, ker so dogodki hitro postavili na laž politične predpostavke, na katerih je slonel."

Ekonomska komisija se nato dotakne novih ukrepov "liberalizacije" in pri tem ugotavlja, da je bilo "kljub toliko hvaljeni svobodni konkurenci podjetij" v letih 1952 in 1953 dejansko bore maloresnične gospodarske svobode. Glavni del investicij da gre tudi sedaj še vedno skozi roke osrednje vlade in republiških organov. Poleg tega usmerjajo z visokim in krivičnim obdavčenjem delovne podjetij kot pač prija trenutno vladni organom. Pregled dalje pravilno naglašja, da je nagrajevanje delavca še vedno v glavnem določeno iz centrale in nakaže, da je tako zvano načelo "razdeljevanje dobička med delavce" več ali manj samo na papirju.

Vključ presenetljivi objektivnosti tega pregleda Ekonomske komisije za Evropo, pa bi bilo treba še marsikaj dodati, da bi dobili polno sliko o jugoslovanskem gospodarjenju. Omeniti bi morali na primer, da je dobila Jugoslavija po končani vojni več kot eno milijardo dolarjev podpore (brez odplačila). Še bolj bi bilo treba poudariti svojevrstno vlogo, ki jo igra v jugoslovanskem gospodarstvu diktatura skupine, ki danes vlada deželi. Strašanska zmeda predpisov in navodil, splošna negotovost in pomanjkanje pravne zaščite in varnosti imajo svoj neposreden učinek na gospodarsko proizvodnjo.

(Po "Kat. glasu")

GORIŠKA IN PRIMORSKA

V mestu Lecco v sev. Italiji sta se poročila prof. Albin Sirk, doma iz Kojškega in Marta Komavec iz Solkana. Profesor Sirk je sedaj uslužben na slov. srednjih šolah v Gorici.

Zlato mašo je praznoval župnik na Vogrskem g. Ivan Štolfa, kateremu je pridigal ob slovesnosti dopoldne g. Filipič, popoldne pa g. Vrtovec. Prav tako je zlato mašo obhajal župnik v Brdih g. Lenardič. V Srpenici pa je daroval novo mašo tamošnji rojak Vlado Rutar.

Preko meje je pribežal slov. duhovnik Ignacij Kreslin, ki je doslej služboval v Trziču na Gorenjskem. Posvečen je bil za duhovnika v Kolumbiji ter se leta 1950 preselil v Jugoslavijo. Bil je salezijanec, doma iz Prekmurja, ki je kot gojenec odšel v misijone v Južno Ameriko. Po povratku v domovino je služboval v ljubljanski škofiji. Letos bi moral iti k vojakom, pa je rajši odšel preko meje ponovno v tujino.

Msgr. Novak je kot kanonik goriškega kapitlja odstopil. Bil je kanonik od leta 1944 dalje. Ko pa se je Italija vrni-

la leta 1947 v Gorico, je gor. prefektura kanoniku Novaku enostavno ustavila plačo in mu je kljub vsem prošnjam in protestom ni hotela vrniti, čeprav je imel kot optant do nje vso pravico. Zaradi tega se je kanonik Novak naveličal biti kanonik brez plače, to je delavec brez plačila, in je rajši odstopil. Vsekakor to ni v čast onim, ki so krivi, da je do tega prišlo, in tudi ne tistim, ki bi se za kanonika lahko bolj potegnili, kakor so se. Škof Ambrosi je sedaj imenoval g. Novaka za častnega kanonika stolnega kapitlja v Gorici.

Na zborovanju Zveze industrijcev je v Trziču govoril ravnatelj jadranskih ladjedelnic Albert Kozulič, ki je v svojem poročilu povdaril, da se je s prekinitvijo gradnje ladij znatno poslabšalo tudi stanje drugih industrij. Na vso srečo je gradnja nekaterih petrolejskih ladij vsaj začasno preprečila izbruh prelude krize. Čeprav bi ladjedelnice dobile nova naročila, je omenil Kozulič, bi vendar ne mogle zaposliti delovne sile, ki je brezposelna, še manj pa sprejeti mlajšo, to je vaje. Na splošno začudenje in žalost je ugotovil, da je današnje število delavstva v tržiški industriji preveliko. Ta ugotovitev je razumljivo zbudila v delavcih silno zaskrbljenost, ki je bila kmalu nato potrjena, ko je vodstvo ladjedelnic odpustilo kar 500 delavcev.

IZSELJEVANJE IZ EVROPSKIH DRŽAV V PRVI POLOVICI L. 1954

Zvezna pisarna Meddržavnega urada za izseljevanje iz evropskih držav (C. I. M. E.) je objavila statistične podatke o izseljevanju iz posameznih evropskih držav v razne prekomorske države in to v prvi polovici letošnjega leta. V pogledu izseljevanja je Italija s svojimi

ARGENTINA

Predsednik general Perón je podpisal odredbo, s katero je določil osnovno plačo učiteljstvu v višini 1.000 pesov. V zahvalo je buenosairesko učiteljstvo v imenu 120.000 učiteljev in učiteljc v Argentini priredilo večeraj v Buenos Airesu veliko zborovanje, na katerem so posamezni govorniki izražali predsedniku generalu Peronu zahvalo za njegovo veliko razumevanje in skrb, ki jo poklanja tako učnemu osebju, kakor mladini.

Pomočnik severnoameriškega zunanjega ministra Henry F. Holland, načelnik oddelka za južnoameriške države, je na svojem obisku raznim južnoameriškim državam prispel v soboto v Buenos Aires. Na letališču na Ezeizi so ga pozdravili visoki državni funkcionarji ter osebje tuk. ameriškega veleposlanstva. V imenu predsednika republike generala Perona ga je na letališču pozdravil njegov pobočnik. Že na letališču je imel Holland prvi stik z buenosaireskimi časniki. Dejal jim je, da je srečen, da prihaja v državo, s katero ima njegova domovina prijateljske stike in zveze. Zaradi medsebojnega razumevanja in medsebojnega spoštovanja se odnosi med obema državama stalno zboljšujejo in to vse na prijateljski osnovi. Po prihodu z letališča v mesto, je s svojim spremstvom obiskal najprej zunanjega ministra dr. Remorina. Prvi stik s predsednikom republike je imel v nedeljo dopoldne v njegovi letni rezidenzi v Olivosu, v ponedeljek sta pa v vladni palači nadaljevala razgovore. V ostalem času je imel Sr. Henry Holland sestanke in razgovore z zunanjim ministrom ter z ministri gospodarskih resorov. S strani zun. ministra ter Argentinsko-Severnoameriške trgovinske zbornice ter severnoameriškega veleposlanstva je bilo v čast visokemu gostu več banketov in sprejemov. Henry Holland je večeraj z argentinskimi vojaškimi letalom odpotoval v Chile.

Vlada je dovolila, da bodo posmrtno ostanke Msgr. Antonija Sabellija, biv. župnika župnije sv. Julije, lahko prenesli v župno cerkev sv. Julije, katero je zgradil pok. Monsignor in jih tam položili k zadnjemu počitku. To bodo izvršili v soboto 9. oktobra.

V Buenos Aires bo 10. oktobra prispel na prijateljski obisk podpredsednik Indije Sarvapalli Radhakrishnan. Za Argentino bo obiskal še druge južnoameriške države, pravtako pa tudi Severno Ameriko.

V zvezi z argentinsko-britansko trgovinsko pogodbo je prispel v Buenos Aires ekspert britanskega finančnega ministrstva Kennet Weston.

V mestu Mar del Plata bodo postavili spomenik Osvoboditelju generalu José de San Martinu. Zanimivost tega spomenika bo ta, da bo general San Martin v civilu in bo to prvi tak spomenik San Martinu v Argentini.

V terek, na prvi pomladanski dan, je bil v Argentini praznik mladine. Kot prejšnja leta, je šolska mladina pripravila celo vrsto slavnosti, ki jih je pa mogla izvesti samo delno zaradi dežja in hladnega vremena.

Vlada je predložila Narodnemu kongresu zakonski osnutek, s katerim spreminja in spopolnjuje določila sedaj veljavnega zakona o kolonizaciji. Zakonski osnutek predvideva večjo možnost, da bodo lahko postali lastniki zemlje poljedeljski delavci.

20 argentinskih vojaških letal je te dni obiskalo Chile ter je tam sodelovalo na proslavi čilskega narodnega praznika.

Minister za letalstvo brigadni major Juan Ignacio San Martín je z radijskim nagovorom odprl teden, posvečen letalstvu.

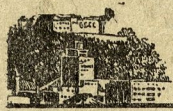
50% celotne izselitve iz Evrope na prvem mestu, Argentina je pa na prvem mestu od držav, ki je v prvi polovici letošnjega leta sprejela največ naseljenec.

Po objavljenih podatkih Meddržavnega odbora za izseljevanje iz evropskih držav se je iz Evrope v vsem izselilo 64.500 ljudi, od tega števila jih je bilo iz Italije in Trsta 32.640, iz Zahodne Nemčije 17.808, iz Grčije 4.956, iz Avstrije 3520, iz Holandije 573, iz ostalih evropskih držav pa 5003.

Od navedenega števila evropskih izseljencev je sprejela Argentina 18.693 ljudi, Avstralija 14.926, Kanada 11.572, Brazilija 10.446, Severna Amerika 4.579, druge države pa ostanek od skupnega števila 64.599 izseljencev.

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1954 je pri enkratnem vplačilu za vse leto \$ 70.—

Pri plačevanju v obrokih je za pol leta \$ 38.— in za za četr let \$ 20.—

Novice iz Slovenije

SLOVENIJA V ŠTEVILKAH

Pod tem naslovom je dr. V. Bohinec v ljb. "Slov. Poročevalcu" napisal prikaz velikega letopisa, ki ga je izdal Zavod za statistiko in evidenco LRS.

Statistični letopis, ki obsega vso Slovenijo, prikazuje v tabelah, diagramih in zemljevidih vse važnejše družbene gospodarske in socialne podatke LRS od leta 1945 dalje. Podrobno je obdelano leto 1952. Za primerjavo so pritegnjeni tudi podatki iz leta 1939, ponekod pa obsega časovna serija tudi dobo med obema svetovni vojnama. Gradivo je obdelano po mestih in okrajih, splošni podatki o prebivalstvu po popisu iz leta 1948 pa so prikazani tudi po občinah. Letopis obsega 20 poglavij, vseh tabel je pa skupno 312.

Letopis odgovarja kar leksikalno na mnogo vprašanj, za katere prej marsikdo ni vedel podatkov. Tako med drugim pove knjiga, da meri dolžina meje LR Slovenije 1187 km, od česar odpade 520 km na mejo proti LR Hrvaški, 151 km na mejo proti Italiji, 54 km proti STO, 324 km proti Avstriji, 88 km proti Madžarski. Nadalje je v letopisu navedena nadmorska višina slovenskih mest, višine glavnih slovenskih gora in prevalov, vodno stanje slov. rek, velikost slov. naravnih in akumulacijskih jezer. Vse to je navedeno v prvem poglavju letopisa.

Drugo poglavje obravnava podnebje, tretje upravno-teritorialno razdelitev Slovenije. V četrtem poglavju se obravnava prebivalstvo. Navedeni so glavni podatki vseh ljudskih štetij od leta 1919 do 1948, podrobno navedeni podatki zadnjega ljudskega štetja iz leta 1948. in sicer: prebivalstvo po šolski izobrazbi, spolu in starosti, po rojstnem kraju in narodnosti, po vzdrževanosti in družbenih skupinah. Pregledno je obdelano tudi naravno gibanje prebivalstva, število rojenih in umrlih, število porok in razveze.

Zdravstvo v Sloveniji obravnava 11 tabel s podatki iz leta 1952. Sedanja družbeno ureditev osvetljuje s pregledi poglavje o delovni sili, kjer je zbrano gradivo o zaposlitvi ljudi po najrazličnejših vidikih, pravitko o njihovih službah in plačah, o njihovi šolski in strokovni izobrazbi, o brezposelnosti, o nesrečah pri delu in o socialnem zavarovanju. Izčrpni so tudi podatki o slovenski kmetijski, gozdarski in industrijski proizvodnji v primerjavi z letom 1939. Poglavje o gradbeništvu govori o novih gradnjah državnega zadruženega in privatnega sektorja, pa tudi o urejanju hudoornikov in drugih melioracijskih in regulacijskih delih. V letopisu je podan tudi pregled prometnih razmer: železniško, cestno, pošto, telegrafsko in telefonsko omrežje je prikazano v vseh glavnih elementih. Obilo podatkov je nade-

lje objavljenih o trgovini, o gostinstvu in turizmu v Sloveniji, o uvozu in izvozu, o zidanju hiš itd. Tako so objavljene med drugim podatki, da je bilo v Ljubljani od leta 1947 naprej zgrajenih 619 hiš s skupno 2895 stanovanji. Marsikdo tudi še ne ve, da ima Ljubljana 769 km cest in 52 mostov. Obširno je poglavje, ki govori o financah in o vseh vprašanjih, ki spadajo sem. Kot n. pr. proračuni, gibanje cen in življenskega standarda. Prosveta in kultura sta nadrobno prikazani s 27 tabelami. Tu so objavljeni podatki v vseh vrstah šol, o učencih, učnem osebu, o knjižni in časopisni proizvodnji, o kinematografiji, radiu, gledališčih, muzejih in drugih zbirkah ter o telesni vzgoji.

Dr. V. Bohinec naglašja, da objavljeni podatki dobe posebno vrednost s primerjalnim pregledom, ki obsega drugi krajši del letopisa in primerja podatke LRS s tistimi vse države in drugih ljudskih republik. Važno dopolnilo tvorijo tudi številni grafični prikazi in zemljevidi na skoraj 15 straneh. Med njimi n. pr. zemljevid upravne razdelitve LRS na okraje in občine v letu 1952, zemljevid gozdno-gospodarskih in lesnoindustrijskih področij LRS.

Letopis je izšel v omejeni nakladi 400 izvodov. Uredil ga je pod vodstvom direktorja Zavoda za statistiko in evidenco LRS dr. Vojana Konvalinka uredniški odbor, v katerem so bili: Rajko Kiauta, dr. Katja Vodopivec in doc. Marjan Blejec.

Proračun občine Novo mesto znaša, 73.710.7000 dinarjev. Pri dohodkih je všteto tudi posojilo v znesku 10.556.000, ki ga bo najela mestna občina pri mestno hranilnici za občinske potrebe. Poleg rednega proračuna so predvideni še skladi za komunalno dejavnost v znesku 8 milijonov. V proračunu je nad 12 milijonov dinarjev določenih tudi za popravilo poslopja stare gimnazije.

Med elektroenergetskim sistemom Slovenije in avstrijskim "Verbundgesellschaft" je bil podpisan dogovor o graditvi treh agregatov v dravskih hidrocentralah Mariborski otok, Vuzenica in Dravograd. Po tem dogovoru je omejeno avstrijsko društvo odprlo kredit nad enajst milijonov avstrijskih šilingov za nabavo električnega materiala. Elektroenergetični sistem Slovenije bo ta kredit plačal z izvozom elektrike.

Umrli so. V Ljubljani: Pavla Kravogel, Božidara Lotrič, roj. Dejak, Jože Černjač, žel. v p., Katarina Hude, roj. Čerkvenik, Gusti Sever, učiteljica v p., Marija Seršen, roj. Babnik, Milka Železnik, roj. Lešnjak, Riko Debelak, upok., Vika Jagodic, roj. Kovač, Franc Skočir, polic. nadstražnik v p., Antonija Zupan, Dr. Dragotin Lončar, večletni predsed-

nik Slovenske matice, Ferdo Rauter, uradnik DZSZ v p. in Marjeta Rekar, roj. Frank na Jesenicah, Franc Bezljaj, višji gradbeni tehnik v Mariboru, Jakob Kalan, komercialist v Beogradu, Marija Perhinek, nam. Dolenjskega lista v Novem mestu, Anđi Lajovic, roj. Haslinger v Litiji, Franc Kemperle na Bledu, Anton Koder v Sp. Gorjušah, Rudi Pelcer iz Doliča pri Zg. Lendavi, Marija Porenča, roj. Židan v Dev. Mariji v Polju, Josip Zorman v Slovenj. Gradcu, Franček Cvitanč, uslužb. železarne v Ravnah, Dominik Seles, uslužb. podjetja Agroservis v Celju in Franc Kramar v Zg. Tuhinju.

Kompozicija za zbor. Karla Pahorja "Očenaš hlapca Jerneja" je prejela od Zveze skladateljev Jugoslavije nagrado 30.000 dinarjev, Ciril Kosmač je pa dobil od Zveze književnikov nagrado 150.000 dinarjev za svojo novelo Pomladni dan.

Za upravljanje sklada Borisa Kidriča so imenovani: Za predsednika Dr. Marijan Breclj, za člane pa Janez Vipotnik, Janko Rudolf, dr. Anton Peterlin in dr. Adolf Vogelnik.

Izvršni svet LRS je imenoval v upravni odbor Narodne banke FLRJ centrale za LR Slovenijo za predsednika Zorana Poliča, za podpredsednika Toneta Boleta, za člane pa dr. Marjana Dermastjo, Lojzeta Ribiča, Zorana Žagarja, ing. Gašperja Muho, Mirana Cvenka, ing. Miloša Vehovarja, ing. Viktorja Kotnika, Mirka Remca in Zvoneta Laburo.

Na visoki šoli za metalurgijo v Ljubljani je do maja meseca let. leta diplomiralo sto metalurški inženirjev.

Na vseh oddelkih ljubljanskih univerze je sedaj vpisanih okoli 6000 študentov, ki imajo na Miklošičevi cesti št. 12. tu di svojo menzo. Pri njeni nedavni otvoritvi je bil navzoč tudi prorektor ljb. univerze dr. Gorazd Kušej. Razni funkcijonarji kom. študentske organizacije so ob tej priliki tudi podajali poročila o nadaljevanju del pri gradnji študentskega naselja pod Rožnikom, ki pa le počasi napredujejo.

V Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani je bila nedavno razstava dokumentov o življenju in delu pesnika Srečka Kosovega. O pesniku je imel ob tej priliki govor dr. Alfonz Gspan.

Mladinska knjiga v Ljubljani je zbrala najlepše pravljice Frana Milčinskega ter jih izdala pod naslovom Mlada Breda.

Hrvatska matica iz Zagreba in Srbska matica iz Novega Sada sta se dogovorili, da bosta skupno izdali nov slovar srbsko-hrvatskega jezika.

Vinarska in sadjarska zadruga iz Aleksinca v Srbiji je odprla v bivši gostilni Mrak na Rimski cesti v Ljubljani svojo gostilno, v kateri toči vina iz svoje zadruge ceneje, kakor so pa po drugih gostilnah. Kuhinja te gostilne ima pa na razpolago samo srbske specialitete.

Izvršni svet LRS je imenoval svet za prosveto in kulturo LRS in svet za zdravstvo ter socialno politiko. V svet za prosveto in kulturo so imenovani: za predsednika dr. Dolje Vogelnik, univ. prof. v Ljb, za člane: dr. Slava Lunaček, načelnik oddelka pri Centralnem higienskem zavodu v Ljb, Gustav Šilih, pedagog, Maribor, ing. Jože Berkopeč,

PESNIŠKA ZBIRKA JEREMIJE KALINA

MARIJI

JE JEDINSTVENA ZBIRKA V VSEJ SLOVENSKI KNJIŽEVNOSTI!
DOBI SE NA VICTOR MARTINEZ 50. CENA 18 PESOV. V ARGENTINI S POŠTNINO 20 PESOV.

direktor "Kmečke knjige", dr. Jože Goščar, univ. prof. Ljb., Marinka Ribič, predsednik sveta za prosveto in kulturo okrajnega ljudskega odbora v Gorici, Pavle Kovač, predsednik DPD "Svoboda", Zima Vrščajeva, urednik "Cicibana" v Ljubljani. Od zavodov in organizacij so bili delegirani za člane tega sveta: Dr. Anton Peterlin od Slov. akademije znanosti in umetnosti, dr. Svetozar Hleščić od univerze, Tehniške visoke šole, Medicinske visoke šole in Agronomske, gozdarske in veterinarske fakultete, Juš Kozak od Slovenskega narodnega gledališča, Lucijan Marija Škerjanc od Slovenske filharmonije, Roman Albrecht, od republiškega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, Zvone Miklavčič od Zveze prijateljev mladine Slovenije, Drago Seliger od Ljudske mladine Slovenije, dr. Bratko Kreft od Društva slovenskih književnikov, Marij Pregelj od Društva slovenskih upodabljaljočih umetnikov, Miško Kranjec od Ljudske prosvete Slovenije in Zveze društev Svoboda, Leopold Krese od Zveze športov Slovenije in "Partizana", ing. Janko Torkar od Zveze inženirjev in tehnikov, Julka Milek od Združenja vzgojiteljev Slovenije, Vladimir Svetje od rep. odbora Združenja učiteljev Jugoslavije, Miroslav Ravbar od rep. odbora Združenja prof. in predmetnih učiteljev, Danilo Sbrizaj od rep. odbora Združenja učiteljev in prof. strokovnih šol Jugoslavije in Jože Zakošek od Združenja uč. specialnih šol. — Za predsednika sveta za zdravstvo in socialno politiko je pa imenovan Tone Fajfar.

V Idriji so odprli bolnišnico za duševne bolezni.

V Mariboru je bil od 7. do 15. avgusta Mariborski teden z razstavo kmetijskih strojev in orodja, proizvodov kovinske, kemične, gradbene, lesne, tekstilne ter

živilske industrije. V tem času so bila tudi posvetovanja štajerskih vinogradnikov, ki so bili na Mariborskem tednu zastopani z veliko razstavo štajerskih vin. Bile so tudi konference predstavnikov proizvodnih, trgovskih in gostinskih podjetij. V vrsti kulturnih prireditev je bilo več koncertov pevskih zborov ter raznih godb. Na Rotovškem trgu so na prostem dajali opere Gorenjski slavček, Rigoleto in Traviata. Upriporili so tudi O'Neil "Ana Christie" in V. Sommer-set Maugham "Sveti plamen". Razen tega so bili na sporedu tudi razni športni nastopi kot nogometne tekme, plavalne tekme, teniški in sabljaški turnir, odbojka, košarka, mednarodne motodirke, hoks, konjske dirke itd. Vsak večer je bila tudi revija mode.

LASTNI PROSTOR ZA SLOVENSKE ORGANIZACIJE V ARGENTINI nam je nujno potreben. Z nakupom Slovenske hiše bomo dobili možnost, da dosežemo ta cilj. Na delo! S požrtvovalnostjo in dobro voljo bomo premagali vse težave. Prispevajte in pregovori tudi prijatelja in znanca, da prispeva, kar največ more.

NOVI BEGUNCI V AVSTRIJI

V prvih sedmih mesecih leta 1954 so avstrijske oblasti prijele na avstrijsko-jug. odn. avstrijsko-madžarski meji 463 oseb, ki so prišle "na črno" preko meje. Od teh je bilo 440 oseb jug. državljanov, ostali pa Madžari. Pri jug. beguncih je najbolj značilno to, da večino predstavljajo industrijski in poljedelski delavci, njim pa slede obrtniški poklici. Pri Madžarih imajo večino intelektualci. Rekord pobegov čez mejo je bil postavljen v juliju — 97 oseb.

Slovenci v Argentini

Buenos Aires

Preteklo nedeljo je predaval na državnopravnem tečaju g. Miloš Stare o slovenski državni ideji. Zanimivemu predavanju je sledila živahna debata. Prihodnji sestanek udeležencev državnopravnega tečaja bo v nedeljo 8. oktobra t. l. ob pol devetih uri dopoldne na Victor Martinez. Na njem bo g. Miloš Stare nadaljeval svoje predavanje. Vsi možje in fantje, ki se za ta vprašanja zanimajo, iskreno vabljeni.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. G. Lojzetu Oblaku in gospe Francki, roj. Božnar v Ramos Mejia se je rodil sinček, ki so ga krstili na ime Mihael. Iskreno čestitamo!

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI Duhovno življenje. Oktober 1954. Vsebinska: Pogoji dobre posvetitve Marijine-

mu Sreću (Alojziju Košmerlj); Oración fúnebre (Pbro Hernan Benitez); Na mnogih leta (govor Msgr. Škerbec na proslavi srebrnega škofovskega jubileja dr. Rožmana v Lemontu); Evangelij po Luku; Zdravnik in ženin (dr. Mirko Gogala); Pestunja (Gregor Hribar); Angel Gospodov (pesem Stanko Janežič); Cerkev in verniki proslavljajo Marijino leto (dr. Filip Žakelj); Marijine božje poti v domovini: Brban (Marijan Marolt); Šege na domačih tleh (Joža Kmetov); Velike žene stare zaveze (prof. Pavel Slapar); Zdravje naš največji zaklad (nad. predav. dr. Kačarja na III. soc. dnevu); Kaj pa doma; Versko kulturne sestavine v novem programu SLS (dr. Ivan Ahčin); Družinska priprava na prvo sveto obhajilo (dr. Rudolf Hanželič); Kaj pa med nami in priloga Božje sterice.

Krstna predstava Willempartove drame ZADNJI KRAJEC

Krstna predstava izvirnega slovenskega dramskega dela je bil doma velik kulturni dogodek. Že od samo njega naznačitev je bilo mnogo veselega zanimanja in pričakovanja, tisti večer pa se je gledališče napolnilo s elitnimi obiskovalci, kateri zaslužnemu avtorju in glavnim igralcem s priznanjem niso štedili. Tudi svetja in lovorjevih vencev ni manjkalo. Zadnji četrtek, 16. in v nedeljo 19. t. m. je ramoško dvorano napolnila gledališka publika: h krstni predstavi nove Willempartove drame Zadnji Krajec, ki jo je pripravila S.K.A.

Marjan Willempart je po uspešnem delovanju doma tudi ves čas v emigraciji med glavnimi stebri našega gledališča. Neštetokrat smo ga gledali kot igralca močnih kreacij, kot režiserja izrednih sposobnosti in iznajdljivosti, a tudi spretnega prirejevalca del drugih avtorjev za naše odre. Pravzaprav razumljiv pojav, če mu je dolgoletno drsko udejstvovanje potisnilo pero v roko in je zdaj napisal nekaj svojega. Kdo je k temu bolj poglanc kot človek, ki pozna do potankosti oder z njegovimi zahtevami in težkočami kakor tudi pravila drske tehnike.

Zdi se mi, da naša publika kulturne prireditve sprejema hladno: ne upa pošteno zaploskati ob predstavi, koncertu,

recitaciji, govoru, da ne omenjam brezizraznosti njenih lic. Ali iz strahopetnosti ne pokažejo svojega navdušenja in veselja nad uspehom drugega ali pa izvira to iz brezbriznosti za vse, kar se dogaja pred njimi? Vse kulturne prireditve so pripravljene za gledalce, za dvorano. Pokažimo izvajalcem košček hvalečnosti za neprecenljivi trud in žrtve. Krepkijo jim zaposkajmo, kadar to zaslužijo!

Willempartova tridejanska drama Zadnji krajec uspeva v sredino emigrantkega življenja: tistega, ki smo ga in ga deloma še živimo in ni en sam dan brez skrbi, krutosti, bridkosti, naglice, nemira, krivice in razočaranj, katere nam pri naša zmaterializirano okolje ameriških mest. Na drugi strani pa nas tlačijo težje onega časa, ki smo se mu iztrgali iz objema in odšli v svet: izgube, toplote, domačij, sovraštva, maščevanja — pa tudi tople reminiscence na načrte mladih let, ki so se nam izmuznili iz rok ter iz teh porojen pogun za nova upanja in sladko hrepenenje v sončne dni... Vse to je tragika vsakega posameznika iz med nas ali bolje morda: to je kos nekega novega življenja, katerega smo začeli živeti tu. En večer takega resničnega življenja in pristni podobi nam je prikazal Willempartov Zadnji krajec.

Zunanje nam nudi kaj preprosto zgodbo, vendar polno globokih psiholoških momentov, ki kakor tenka struna zazvene pred nami in kličejo po rešitvi. Dogodek iz domovinske vojne, ko sta si stala dva svetova nasproti: partizanka Karla, ki da razmesarjenemu nasprotniku milostni strel, si po koncu vojne sama nalozijo pokoro, da poišče njegovega ranjenega brata v emigraciji ter mu streže in pomaga do popolnega ozdravljenja. Pa ju oba premaga ljubezen in se poročita: ona sicer ni imela tega cilja z njim, on pa niti ne ve, s kom se je pravzaprav poročil. Vse se razkrije šele v Buenos Airesu in privede zaplet do vrhunca: moč spozna, da je žena ubijalka njegovega lastnega brata in da je poroka z njo bila vzrok smrti njegove matere. Upravičeno smatra, da ga je v vsem naglala in ubila še njemu življenje. Nasproti temu pa gori njena velika ljubezen zanj, polna požrtvovalnosti in odpuščanja, sanjajoča o toplem ognjišču in novem nastali sreči. Alternativa: ali jo zapustiti in oditi ali pa zamahniti in ji končati življenje. Zmaga ljubezen, ki odpušča in znova zbliža dva uboga človeka, katere sta drug drugemu neskončno potrebna...

Žena Karla je nosilka drame. Ona je lik naše trdne in neomahljive družice možu katera tudi v največjih preizkušnjah in trdotah niti za hip ne omahuje. Zanj se žrtvuje in zanj izgoreva kot funk-

to bistvo vsake nesebične ljubezni. Ona nosi vzvišen ideal novega sočnejšega življenja v sebi, je tista, ki prestaja tudi najhujše očitke, ne da bi se niti prav branila. Vse to, da reši in dvigne moža in mu pomaga v zdravi tok življenja. Veliko močne vere in nepremagljive trdnosti živi v njej. Nasprotno je Andrej, njen mož, brezdušen, črnogled, bojazljiv — rekli bi, nek neutemeljen strah je v njem. Podlogarjev tip je predstava onih mnogih, ki so v najbolj žalostnih dneh naše zgodovine izkoriščali položaj in si po poti zlate sredine kovali zlatnike. V igri je tista drobna iskrica, katere osvetli jedro tragedije — dogodke pred sedmimi leti.

Dramo odlikuje močan stvarni realizem, brez prikrivanja in olepsavanja. Življenje v njej je življenje mnogih izmed nas, oziroma narobe: upodablja izraz resničnega našega življenja. Ima pa dvoje velikih in trajnih vrednosti. Prva: da bo ostala našim naslednikom verna podoba današnjega življenja slovenskega emigranta v Argentini, z vsemi drobnimi otenki veselih in bridkih ur, drugo neprecenljivo vrednost pa vidim v nakazovanju in rešitvi osrednjega njene problema: iz opuščenja vzbrste la nepremagljiva ljubezen, ki iz ruševin postavlja gradove in iz nesrečnih dela srečne ter neomahljiva vera v svetlo podobo življenja, čeprav mu je cena nešteto krat v ponižanju in v krvi.

Drama ima nekaj močnih mest, ki človeka primejo; dramatsko napeti sta predvsem drugo in tretje dejanje, dočim ima v prvem na enem ali dveh mestih skoraj občutek, da se dejanje pretrga ali zastane. To je škoda.

Delo je režiral avtor g. Willempart sam, obenem pa igral še glavno vlogo Andreja Mlakarja. Mislim, da morem šteti njegovi zamisli tudi scenarijo. V obojem, v režiji in v scenariju, je dobro uspel. V vlogi Andreja pa se nam je predstavil Willempart dognan: on zna vlogo odigrati tudi v momentih, ko ostane brez besedi. Na obrazu vidiš žalost, ki ga razjeda, in skrb, ki vrta po njegovi duši, kakor tudi vsak rahel prehod k sreči. To ne velja le za vlogo Andreja, ki mu je pač kot avtorju bila najbližje, tudi za druge, ki nam jih je doslej odigral. — Karlo, njegovo ženo, je odigrala ga N. Igličeva. Po dolgih mesecih odidha smo jo spet našli na odru. Težka vloga ji je bila zaupana in zahteva močno igralko. Ustvarila je prikupen lik prave ljubeče žene, ki svojo lastno srečo žrtvuje za dobro moža. Popolnejša in do konca dognana bi bila njena predstava, ko bi ne bila popustila na nekaterih najtršjih mestih, ki zahtevajo globoke psihološke opore... — Frenk Podlogar, tip denarnega stremluha, nemiren, nestalen, je zaživel svojo popolno pojavo v kreaciji g. M. Borštnika. Njegovo obliko (Nadaljevanje na 4. strani)

SLOVENC I P O S V E T U

USA

Poročili so se v Clevelandu: Janez Skubec in Marinka Dolenc ter Jože Dolenc in Silva Pristavec.

Srebrno mašo je praznoval v Los Angeles salezijanec g. Alfonz Pavel.

Ker se neko USA filmsko podjetje dogovarja z Jugoslovani za snemanje Finčgarjevega romana Pod svobodnim soncem, skušajo sedaj spraviti v tisk tudi angl. prevod tega romana, katerega je oskrbel inž. Zele iz Clevelanda.

Ob priliki prireditve Kulturnih vrtov v Clevelandu se Anton Grdina St. zahvaljuje javno vsem sodelujočim, od katerih našteva po imenih Metoda Milača kot dirigenta zbora Korotan, Janeza Varška, ki je izvežbal simbolične vaje, ter harmonikarja Tonklija. V svoji zahvali pa starosta Grdina pripominja tudi naslednje: "Veste, zakaj se zahvaljujem? Ker bi rad, da bi vse to ostalo, da bi se taki nastopi ponavljali še dolgo let. Vsi, ki imate lepe oprave in ste vajeni takih nastopov, ne odnehajte! Vem, da so to žrtve, vem, da je veliko dela, toda to da vsemu šele pravo veljavo. Kar je doseženo z veliko lahkoto, ni kaj prida. Da nedavnega smo za take nastope nadlegovali utrujene slovenske matere. Korakale so pod vročim soncem in se potile. Prenekaterim se to ni zdelo prav, češ, da naj pri takih stvareh sodeluje mladina. Ta pa se je oprijela ameriških navad." Ob tej prireditvi so

razstavile ročna dela gospe Halilagić, Marija Kolarič in Albina Osenar.

Anton Grdina St. je bil od Sv. Očeta imenovan za viteza Gregorija Velikega. Gospodu Grdini čestita tudi "Svobodna Slovenija" v svojem imenu kakor tudi v imenu vseh naročnikov in vseh bralcev.

Kanada

Zidava slovenske cerkve, posvečene Brezjanski Materi božji, lepo napreduje. V začetku julija je stavbenik, ki je prevzel vsa dela, že postavil betonske loke. Ker je s tem dobila cerkev glavno ogrodje, ostala gradbena dela na cerkvi sedaj lepo napredujejo.

Julijska številka "Božje Besede", verskega mesečnika kanadskih Slovencev, poroča, da so bili krščeni v Torontu naslednji slovenski otroci: Peter Markež, sin Petra in Marije, roj. Strle, Sonja-Marija Merhar, hčerka Alojzija in Marije, roj. Trošt; Alfred Kristan, sin Jožefa in Lidije, roj. Vettori, Bernarda-Marija Levstek, hčerka Rudolfa in Pavle, roj. Župancič. Čestitamo!

Poročili pa so se: Miroslav Jenko iz Mavčič in Marija Fatur iz Zagorja na Pivki; Ivan Kokalj iz Poljan nad Škofjo Loko in Frida-Marija Stieber iz Korpič; Marija Vidmar iz Brezovice in Mirko Andrejek iz Gornjih Petrovcov. V Timminsu sta pa stopila pred oltar Ivan Paznar iz Toronta in Ivana Mate iz Timminsa, Ont. Čestitamo.

"VSE ZBOU..."

Česa vsega je zmožna masa ljudi, ki začutijo, da je močna roka v trenutku izginila, najbolj prepričljivo pokažejo nekatera dejstva in številke iz prvih dni po samomoru brazilskega predsednika Vargasa. Tako je samo v kraju Porto Alegre preračunana škoda pod geslom "vse zbout" dosegla več sto milijonov cruzerov, in to zato, ker se je oblast hotela držati na stališču, da proti razgrajajoči masi ne bo nastopila z orožjem.

Pokazalo pa se je tudi tu, da so razpoloženje množice izkoristili komunisti — in izrabili njeno trenutno bojno pripravljenost za razbitje lokalov vseh strank razen komunistične, s čimer je bilo združeno uničenje pohištva in arhi-

va, katerega so zmetali na cesto in tam zažgali. Po starem načelu komunistične taktike, da je treba najti za vsako ceno "odkritega sovražnika", so v Braziliji v tistih dneh komunisti kot najhujšega nasprotnika napadli Severnoamerikance in njih diplomatska odnosno gospodarska zastopstva. Tako so razkačene množice pod vodstvom komunistov zbile USA generalni konzulat v Porto Alegre. S konzulatom vred so v isti hiši uničili številne zdravniške posvetovalnice z vsemi dragocenimi in trenutno nenadomestljivimi aparati. Ker pa je bilo še premalo razbitega, se je masa lotila nekoga tiskarskega poslopja, v katerem je zgorel ves arhiv, vse zaloge papirja in tiskarski stroji. Masa pa je pri tem že

Misleči stroj Mark IV in Sv. Pismo

Kdor je dodobra prebral članek o mislečih strojih v letošnjem Zborniku-Koledarju Svobodne Slovenije, si lahko predstavlja, da so strojem prav kmalu sledili še boljši in popolnejši.

Kot silno sposoben stroj pa se je izkazal Mark IV, ki je nekemu raziskovalcu sv. Pisma pričel oddajati odgovore na različna vprašanja. To "zasiševanje" Marka IV se je začelo takole: Neki protestantovski pastor si je že pred leti nadel nalogo primerjati rokopise grškega Sv. Pisma Nove Zaveze. Poznanih je nekako 4600 različnih kopij in le nekatere maloštevilne se med seboj ujemajo. Prepisovalci so namreč včasih kakšno besedo dodali in včasih tudi izpustili; prenekajkrat so spremenili pomen besed. Skratka povedano — pojavilo se je precej napak. Zato se je pastor Ellison lotil dela, zvrstiti posamezne rokopise po različnih "družinah". Tako bi počasi prišel do čisto med seboj enaka, odnosno podobnih si tekstov ter tudi do tistih, ki se več ali manj med seboj razlikujejo.

Ko se je dokopal skozi 311 kopij evangelijev sv. Luke, je našel n. pr. 2000 različkov kar v dveh poglavjih in v 15 verzih 400 različkov. Pri tem je pastor ugotovil, da bi se takšno primerjanje v teku enega človeškega življenja ne moglo dokončati.

Zato se je napotil v Harvardski računski laboratorij, da tamkaj s pomočjo matematikov preko Marka IV najde odgovore. In res so mu matematiki povedali, kako naj evangelij prevede v matematični jezik, da ga bo Mark IV razumel. Naloga je bila zelo težavna. Vsaka variacija v tekstu mora dobiti številčni opis, da jo stroj lahko razume. Tako je n. pr. Lukovo drugo poglavje, 12. verz: "In to vam bo znamenje: našli boste dete, v plenicke povito in v jasli položeno" — za štiri različne verzije matematično takole napisamo:

2	12	01	2	20
2	12	03	2	12
2	12	07	2	16
2	12	09	2	16

šla preko vseh mer, saj je celo komunistom ušla iz vajeti, ter poleg liberalnega časopisnega podjetja stolkla tudi komunistično. Razbiti sta bili tudi dve radijski postaji s celotnim arhivom in aparaturami. Okrog 50.000 gramofonskih plošč je šlo skozi okna na cesto, kjer so jih zažgali, nastopajoče gasilce pa je masa pri njih delu ovirala.

Masa pa se je tudi zmotila in razbila neko uvozno podjetje, ki naj bi bilo po njenem mnenju severnoameriško, pa je popolnoma brazilsko. V tem podjetju so stolkli vso zalogo novih in starih avtomobilov, radijskih in televizijskih aparatov, pisalnih strojev in motornih koles, električnih aparatov za hišno uporabo itd.

"Vse zbout" razpoloženja je bilo v nekaj dneh konec. Sedaj pride na vrsto krepek množični glavobol, kajti vsa storjena škoda bo padla na ramena davkoplačevalcev. In povečanje davkov bodo spet izrabljali komunisti.

Pesem in melodija komunizma je ena in ista, le kraj in okolje se spreminjata.

Moški

star od 25 do 35 let dobi službo za raznovrstna dela v tovarni. Plača po dogovoru. Predstaviti se je osebno na calle José Bonifacio 661 — Capital T. E. 60-7030 klicati med 8. in 11. dopoldne.

Dr. LOJZE BERCE

kirurg in zdravnik Instituta za prebavne organe in jetra, ordinira vsak torek in četrtek od pol šestih do osmih in ob sobotah od treh do šestih popoldne v kliniki Once,

RIVADAVIA 3434, CAPITAL

Roentgen in laboratorij

Telefon ordinacije 62-5004, Telefon za nujne slučaje 71-0171

Dr. Jože Ermene

Billinghurst 97/I, Dpto D, Capital Tel. 62-7213

Ordinira vsak torek, četrtek in soboto od 4. do 6. ure pop. za ženske bolezni in kirurgijo, druge dneve pa po predhodnem telefonskem sporazumu.

Prva dva stolpca povesta poglavje in verz, naslednje številke pa opisujejo različke in tudi verzijo, v kateri se pojavljajo. Ko je tako pastor Ellison stroju odgovarjajoče namestil številke ter jih poslal v "možgane" Marka IV, mu je ta po krajšem računanju povedal, katere od 311 verzij navedenega evangeljskega citata so si identične odnosno podobne.

Naloga pastorja Ellisona še zdaleka ni končana, vendar more že danes izjaviti, da 16 srednjeveških rokopisov, daleč vsakebi najdenih v knjižnicah, pripada isti "družini". Prepisani so bili ali enega in istega izgubljenega rokopisa ali pa drug od drugega. Za drugo leto enkrat upa pastor Ellison ugotoviti s pomočjo Marka IV vse verzije evangelija sv. Luka in jih urediti po "družinah".

Člani kraljevskih družin na oddihu...

Grški kralj Pavel in kraljica Friderika sta na grški potniški ladji "Agamemnon" organizirala krožno potovanje po Sredozemlju in okoli grških otokov za vse kraljevske rodbine, ki jih je bilo mogoče spraviti skupaj ali ki so se odzvale vabilu. V Napoliju se je tako zbralo 95 članov kraljevske krvi iz vseh delov Evrope, med njimi vsi kralji in kraljice z otroci iz dežel, ki še imajo kraljevino ter lepo število odstavljenih, izgnanih in ubeglih kraljev in kraljic. Vsa ta pisana družba, ki je spominjala na čase angleškega Edvarda VI., ki je bil znan po svojih kraljevskih velegostijah in velelovih, je na ladji odpeljala na 10 dnevno krožno potovanje. Na krovu pa ni bilo nikogar od britanske kraljevske družine.

"Prevratni Bog"

Svetovno znana ameriška revija Time poroča, da je pri popisu prebivalstva v Jugoslaviji v letošnji pomladi 84% prebivalstva izjavilo, da veruje v Boga — in to po 9. letih življenja pod komunizmom. K tej številki pripominja Time sledeče: "V času težkih političnih in vojaških porazov Zahoda predstavlja ta številka pomembno duhovno zmago. Zahodnjaki, ki se pritožujejo, češ da nam manjka "ideologije", sposobne upirati se komunizmu, ne upoštevajo krščanstva."

Marsikdo še ne ve...

...da ime znanega avtomobila Rolls Royce prihaja od dveh oseb: od Henryja Roycea, ki je vse do svoje smrti l. 1934 vodil podjetje, ter od dirkača Charlesa Rollsa, ki je bil pred prvo svetovno vojno njegov družabnik. Rolls sam je l. 1910 postal žrtev letalske nesreče. Prav tako imajo ime po svojem graditelju naslednji avtomobili: Daimler, Benz, (oba od l. 1886) Peugeot (1889), Opel in Renault (1898), Packard (1890), Buick (1901), Studebaker (1901), Ford (1903), Austin (1906).

...da imena nekaterih avtomobilov pomenijo naslednje: Fiat — Fabrica Italiana Automobili Torino, BMW — Bavarska Moto Podjetja, DKW — Deutscher Kleinwagen, Cadillac je dobil ime po ustanovitelju Detroita, Pontiac po nekem indijanskem poglavarju, Mercedes pa po hčeri avstrijskega cesarskega kraljevega generalnega konzula Jellineka.

Društveni oglasnik

Informativni članski sestanek Društva Slovencev bo v nedeljo 3. oktobra 1954 ob pol dvanajsti uri popoldne v dvorani pri sv. Juliji na Avenidi Juan B. Alberdi 1195 (Poleg društvenih prostorov na Martincu). Ker je ta sestanek priprava na društveni redni letni občni zbor, ki bo naslednjo nedeljo 10. oktobra 1954 na istem kraju in ob istem času, prosimo vse člane in članice, da se informativnega sestanka udeležijo v čim večjem številu. Prav tako tudi prosimo za številno udeležbo članstva na občnem zboru.

Vsi člani in članice bodo te dni dobili v roke Izvleček iz poročil odbornikov Društva Slovencev za poslovno leto 1953/54. Preberite pazljivo ta izvleček, ker s tem si boste olajšali sodelovanje na sestanku in občnem zboru.

Prav tako opozarjamo, da pravočasno pošljete društveni pisarni samostojne predloge in pooblastila.

Društvo Slovencev

Cerkveni oglasnik

Dosvetitev Društva Slovencev Brezmadežnemu Srcu Marijinemu bo v nedeljo 26. septembra 1954 ob pol dvanajsti uri v društvenih prostorih na Victor Martinez 50. K posvetitvi so vabljeni vsi odborniki pa tudi člani Društva Slovencev.

IZŠLA JE KNJIGA KOCIPROVIH POVESTI

M E R T I K

z uvodom dr. Tineta Debeljaka ter slikama pisatelja in Slovenskih goric.

Cena broš. 20.— pesov, v platno vez. 25.— pesov, v usnje vez. 30.— pesov.

Člani Slov. kult. akcije imajo 25% popusta. Kdor naroči celotno letošnjo zbirko knjižnih izdanj z revijo "MEDDOBJE", knjigo "VREDNOT" in 11. zvezkom Preglednih izbranih spisov, plača za "MERTIK" še manj.

Naročite in kupite MERTIK, ki je knjiga čudovite lepote, pri Slovenski kulturni akciji, Granaderos 61, Buenos Aires.

I Z R E Ž I !

S H R A N I !

Ali ste že naročili paket pri tvrdki

UNIVERSAL IMPEX — TRST

ki ga dostavi v 15—20 dneh? Pošilja vse vrste blaga le prvovrstne kakovosti, najboljše pakirano, zavarovano, po BEZKONKURENCNIH CENAH. Izvršuje tudi denarne posle.

Za primer navajamo nekaj carine prostih standardnih paketov živil, z vračunanimi transportnimi stroški:

2) 3.— kg sladkorja	4) 45.5 kg moke 000 v vreči \$ 294.—
1.— kg riža	
0.50 kg kave Santos Ia \$ 95.—	5) 17.— kg svinjske masti \$ 388.—
1) 2.— kg kave	
2.— kg riža	6) 1.—kg kave
0.50 kg kakaa hol. \$ 186.—	1.— kg riža
	1.— kg sladkorja
3) 3.— kg kave	0.50 kg kakaa hol.
3.— kg riža	0.25 kg čaja Ceylon
3.— kg sladkorja \$ 277.—	0.25 kg popra Singapur \$ 178.—

Pri naročilu več kot enega paketa pred Božičem POPUST! Pridružite se našim dosedanjim zadovoljnim odjemalcem. Naročila in vse ostale informacije dobite ob vsakem času pri zastopstvu: AVENIDA 17 DE OCTUBRE 2372, CAPITAL (pet kvader od postaje Dorrego poz. žel. F. Lacroze) Telefon 55-0900

"CASA BOYU" — urarna in zlatarna

OLAZABAL 2336

Tel. 76-9160

pol kvader od Cabilda 2300

URE vodilnih švicarskih znamk;

BUDILKE zelo trpežne in zanesljive;

DARILA v zlatu in srebru ohranjajo obdarovancu trajno vrednost in spomin;

NAKIT moderne izdelave in oblike.

Radi popolne omejitve uvoza ur in budilk, opozarjamo vse, ki jih potrebujejo, da si jih pravočasno nabavijo.

POPRAVILA UR IN ZLATNINE — točno in zanesljivo

(Naše stranke se lahko zgledajo pri nas tudi ob sobotah popoldne in sicer v našem stanovanju, ki je v I. nadstropju v isti hiši Olazabal 2338, dto. 5)

EUROP A K

CANGALLO 439, oficina 119, I. nadstropje — T. E. 30-5224, Bs. Aires

pošilja Vašim v domovino VSAK DAN iz svojega skladišta v TRSTU vse vrste živil in hišnih potrebščin (šivalne stroje, radijske aparate, kolesa itd.) Paketi prispejo v roku okoli 25 dni.

Jamčimo za vsako morebitno, tudi delno, izgubo. — Cene so zmerne.

Navajamo nekaj od številnih paketov s plačanim prevozom vse do stanovanja prejemnika:

BOŽIČNO REKLAMNO DARILO PAKET ŠTEV. 100 s 3 kg PRVORAZREDNE SANTOS KAVE \$ 189.—

Paket št. 9 \$ 127.—	Paket št. 35 \$ 422.—
1 kg kave Santos Ia	3 kg Santos kave Ia
2 kg riža	1 par Nylon nogavice
1.50 kg sladkorja	2.50 kg riža
Paket št. 17 \$ 184.—	0.50 kg mlečne čokolade
2 kg kave	1/4 kg čaja
1.50 kg riža	2 kg sladkorja
1 kg sladkorja	1/4 kg popra
1 vretence črnega in	
1 vretence belega sukanca	

Pošiljamo tudi moko v vrečah, svinjsko mast v kantah in ostalo.

Z letalsko pošto pošiljamo vse vrste zdravil.

Pošiljamo tudi pakete iz Rep. Argentine s hrano, tekstilijami in sploh s starim in novim blagom in z živili, ki nam jih prinesejo stranke.

Uradne ure so od 9.30 dop. neprestano do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 12.30 dop.

Iščemo zastopnike za provinco.

Za vse informacije se obračajte na Agencijo EUROPAK CANGALLO 439, oficina 119, I. nadstropje — BUENOS AIRES